

Amrita és a csodalámpa

Összefogás a roma ifjúságért

Lassan már egy esztendeje, hogy a kezembe került a küllemében egyszerű, tartalmában érdekes folyóirat, a *Csodalámpa*. „Roma diák lap” – hirdette büszkén a borító. Ilyen se volt még! – gondoltam magamban, s minden újra fogékony értelmiségiként, egy ültőhelyemben végigolvastam. Az interjúk, riportok, tudósítások és az igen nívós irodalmi rovat szerzői valamennyien cigány fiatalok, középiskolások, az *Amrita* OBK. Egyesület tagjai voltak. Vártam a folytatást, amely azonban elmaradni látszott...

– Az újság legelső száma 1994 októberében jelent meg, és az még egy kisebb diákközösséghez szólt – segít tájékozódni Orsós Sándor, a *Csodalámpa* főszerkesztője. 1997 decemberében jöttünk ki az első, már országos terjesztésű lapszámmal, amelyet a Soros Alapítványtól kapott pályázati támogatásból tudtunk kiadni és terjeszteni. Az 1998-as májusi szám után azonban – az egy időre elapadó pénzügyi források miatt – kénytelenek voltunk szüneteltetni a lapot. Most ismét összeállítottunk két teljes újságnyi anyagot, s remény van a megjelentetésre is.

– *Miért pont Csodalámpa lett a lap címe?*

– Az *Amrita* OBK. Egyesület, lapunk kiadója, minden évben nyári táborokat szervez. Ezek programját különféle keretjátékok szövik át. 1994-ben, Balatonlellén (ott és akkor alakult meg az egyesület is) az indiai és az arab kultúra jelentette ezt a keretet. Egyesületünk neve, az *Amrita* is innen ered, hiszen az *amrita* az indus mitológiában a halhatatlanság, az örök fiatalság itala. A tóparti esteken az ezeregyéjszaka meséit is felidéztük, s Aladdin minden kívánságát valóra váltó lámpása lett lapunk névadója. Olyan újság kívántunk s kívánunk lenni, amely minden hozzáférhető fiatalnak segíteni tud tanácsaival, a felmutatott életutakkal, a programajánlatokkal, a pályázatokkal, a szellemi munícióval. Szolgáltatásaink és lehetőségeink jelentősen bővíthetnek a közeljövőben. Talán nem kiabálom el: úgy hírlík, hogy megnyertünk egy újabb pályázatot, s rövidesen létrehozhatjuk a Roma Internet Központot is. A *Csodalámpa* is internetre kerülhet, s még többeknek válhat hozzáférhetővé, hiszen – hogy mást ne mondjak – a legtöbb oktatási intézmény is rendelkezik internet-lehetőséggel.

– *Az egyesület nevében az Amrita mellett szerepel még három betű, az OBK., amiről még nem tudunk semmit...*

– Tagjaink tréfásan leginkább azt szokták erre felelni, hogy ez a leggyakoribb három dunántúli cigány vezetéknev: az Orsós, a Bogdán és a Kalányos első betűiből van összegyúrva. Az állítás második fele, persze nem igaz. Az OBK. az Orientációs Baráti Kör rövidítése, amely az egyesület alapvető céljára utal.

– Az *Amrita* olyan önszervező egyesület – teszi hozzá *Derdák Tibor*, alapító tag – amely a hasonló problémákkal küzdő fiatalokat fogja össze. Elsősorban – de nem

kizárólag – roma középiskolások alkotják a tagságot, akiknek lelki, tanulmányi és szociális problémáik is javarészt azonos tőből fakadnak. A gimnáziumokban, a szakközépiskolákban, a főiskolákon és az egyetemeken a legtöbben egyedül, vagy mindössze néhány társal együtt birkóznak a különféle hátrányokkal, s az esetenként felszínre törő előfeltételekkel. Az *Amrita*, a hasonló sorsú és indíttatású társak révén olyan baráti közeget teremt, amely az összetartozás érzését erősítve ösztönöz és szakmai segítséget ad a tanuláshoz, a diáklét hétköznapijaihoz. Az egyesület ösztöndíjakkal, korrepetálásokkal és kulturális programokkal segíti tagjait. A klubfoglalkozások és ingyenes nyári táborozások mellett, szakkörök, tanfolyamok, közös színház- és mozilátogatások, kirándulások, túrák is gazdagítják a kínálatot.

– Filmklubjaink, ismerkedési estjeink is népszerűek – folytatja a sort *Fleck Gábor*, az egyesület programkoordinátora. Kézműves szakköreink, számítógépes és internet-tanfolyamaink is népszerűek. Múlt év végén vettük birtokba Pécssett, a Szabadság út 19. alatt található új otthonunkat. A közel száz négyzetméteres egykori lakóház vásárlás útján került tulajdonunkba. Javában folyik a felújítás, de összejöveteleinket ez a legkevésbé sem zavarja. A korábbi, bérelt helyiségek után, itt mód nyílik majd nagyobb rendezvények szervezésére is. Erre annál is inkább fontos gondolnunk, mert egyesületünk létszáma mára megközelítette a 300 főt.

– *Kik segítik működésüket?*

– A Soros Alapítvány, a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány, a Baranya megyei és a Pécsi önkormányzat támogatása az anyagi feltételeket teremtették meg rendezvényeinkhez, a szakmai feltételek jelentős részét a Galilei Alapítvány biztosította. Ez az alapítvány az egyesületet segítő szakembereket és tanárokat fogja össze. Utóbbi munkájában szép számmal vesznek részt az egyesület egykori tagjai is. Hamarosan az *Amrita* jelenlegi diák-korelnöke, *Kalányos Ferenc* is a Galilei munkatársa lesz, hiszen időközben elvégezte a főiskolát, de mérnök-tanárként továbbra is segíteni akar. A *Csodalámpa* főszerkesztője, Orsós Sándor is az alapítvány munkatársa lett, miután sikerrel végezte el a szociális szakasszisztensi tanfolyamot. Az ő példák is erőt adhatnak, hiszen a Galilei Alapítvány mozgó pályaválasztási szolgálatot is üzemeltet, segítve a végzős roma nyolcadikosok továbbtanulását.

– Megtanultam, hogy soha nem szabad az első kudarcok után feladni. Sok barátot szereztem... – emlékezik az előbb példaként említett *Kalányos Ferenc* (ma még: egyesületi elnök) a *Csodalámpa* hasábjain. Cikkének címe, egyben az *Amrita* legfontosabb üzenete is lehetne a továbbtanuláson merengő roma fiatalok számára. „Tanulj, mert megéri!” – olvasható írása fölött.

Hegedűs Sándor